

č. j. 22 A 27/2020 - 67

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobkyně: Z. Š.

proti

žalovanému: Městský úřad Frýdlant nad Ostravicí
sídlem Náměstí 3, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí

za účasti osob

zúčastněných na řízení: 1) T.M.

2) P. M.

oba zastoupeni advokátkou Mgr. Magdou Macharáčkovou
sídlem Václavské náměstí 1, 110 00 Praha 1

3) Mgr. M. M.

o žalobě proti společnému územnímu souhlasu a souhlasu s provedením stavby, vydaném žalovaným dne 29. 7. 2016, sp. zn. MUFO_S 4289/2016

takto:

- I. Společný územní souhlas a souhlas s provedením stavby, vydaný Městským úřadem Frýdlant nad Ostravicí dne 29. 7. 2016, sp. zn. MUFO_S 4289/2016, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou ze dne 12. 3. 2020 domáhala zrušení rozhodnutí - společného územního souhlasu a souhlasu s provedením stavby, vydaném Městským úřadem Frýdlant nad Ostravicí dne 29. 7. 2016, sp. zn. MUFO_S 4289/2016, kterým žalovaný vydal společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru pod názvem „Rodinný dům včetně souboru staveb k. ú. X, p. č. X“ na pozemcích parc. č. X, X a X v k. ú. X.
2. Žalobkyně uvedla, že dne 15. 1. 2020 požádala žalovaného o nahlížení a pořízení kopie shora uvedeného společného souhlasu. Důvodem pro nahlížení bylo zjištění způsobu likvidace dešťových vod z předmětného rodinného domu, a to s ohledem na podání žalobkyně ze dne 18. 9. 2017 ve vztahu ke stavbě rodinného domu na pozemku parc. č. X. Zrekapitulovala, že existuje předpoklad, že v budoucnu může dojít ve směru spádu terénu a toku podzemních vod jihozápadním směrem vlivem likvidace odpadních a dešťových vod z rodinných domů vypouštěním přes půdní vrstvy do vod podzemních k podmáčení pozemků parc. č. X a X v k. ú. X, jejichž je žalobkyně vlastníkem a dále ke znehodnocení protékajících pramenů podzemních vod a znehodnocení pramene vody ve studni na pozemku parc. č. X, jehož je žalobkyně vlastníkem. Skutečnost, že uvedené pozemky s předmětnými pozemky přímo nesousedí, by neměla být překážkou v uplatnění práva na ochranu majetku a právem chráněných zájmů.
3. Žalovaný vydal předmětný souhlas bez ohledu na směr proudění podzemních vod, čímž žalobkyni odepřel právo chránit své nemovitosti jako dotčená osoba, resp. jako účastník řízení, což předpokládá i § 1013 o. z., když o námitkách budoucích občanskoprávních imisí musí rozhodnout stavební úřad ve stavebním řízení.
4. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Zdůraznil, že předmětem společného souhlasu nebylo v daném případě umístění ani provedení čistírny odpadních vod vč. splaškové kanalizace. V dalším odkázal na své sdělení ze dne 27. 7. 2017, které přiložil. Z tohoto sdělení vyplývá,

Shodu s prvopisem potvrzuje

že tímto žalovaný reagoval na podnět žalobkyně na provedení přezkumného řízení podle § 94 správního řádu s tím, že zdůraznil, že předmětem územního souhlasu je soubor staveb rodinného domu, terasy, pergoly, odběrného elektrického zařízení, studny vč. vodovodu a vodovodní přípojky, zařízení pro výrobu energie vč. napojení, stavba dešťové kanalizace od pergoly vč. vsaku a stavba oplocení. Žalovaný neshledal důvody k zahájení přezkumného řízení, když společný souhlas byl vydán v souladu s právními předpisy.

5. Osoby zúčastněné na řízení č. 1) a 2) se ve věci vyjádřily tak, předmětným společným souhlasem nebyla povolena stavba ČOV vč. splaškové kanalizace, neboť na tuto stavbu bylo vydáno územní rozhodnutí ze dne 26. 10. 2016, č. j. MUFO 33742/2016. Pokud se týče studny žalobkyně, ta se nachází ve vzdálenosti cca 70 m jihozápadně od vsakovací šachty a znečištění podzemních vod lze zcela vyloučit. Stavebníci nadto podali dne 21. 3. 2017 podnět k prošetření toho, jak probíhá způsob likvidace odpadních vod z RD žalobkyně, aby tak došlo k prošetření kvality vody v její studni; s tím však žalobkyně nesouhlasila. Napadený souhlas byl vydán v souladu s právními předpisy.
6. Osoba zúčastněná na řízení č. 3) se ve věci nevyjádřila.

Zjištění z obsahu správních spisů

7. Ze správních spisů soud pro účely přezkumu zjistil, že dne 18. 9. 2017 podala žalobkyně žalovanému podání, v němž reagovala na žalovaným zveřejněnou informaci o návrhu na uzavření veřejnoprávní smlouvy, jejímž předmětem je stavba rodinného domu na pozemku parc. č. X v k. ú. X. Žalobkyně s ohledem na skutečnost, že součástí navrhovaného záměru měla být mimo jiné stavba čistírny odpadních vod včetně splaškové kanalizace a stavba dešťové kanalizace, vyslovila předpoklad, že může v budoucnu dojít ve směru spádu terénu a toku podzemních vod vlivem likvidace odpadních a dešťových vod z rodinného domu vypouštěním přes půdní vrstvy do vod podzemních k podmáčení pozemků parc. č. X a X.
8. Ze spisů dále vyplývá, že žalovaný vydal společný územní souhlas a souhlas s provedením stavby, dne 29. 7. 2016, sp. zn. MUFO_S 4289/2016, a to ke stavebnímu záměru pod názvem „Rodinný dům včetně souboru staveb k. ú. X, p. č. X“ na pozemcích parc. č. X, X a X v k. ú. X.
9. Soud dále zjistil, že žalobkyně se dne 15. 1. 2020 dostavila k žalovanému za účelem nahlížení do předmětného spisu, přičemž si pořídila kopii mj. předmětného společného souhlasu.

Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání, neboť shledal důvody pro zrušení napadeného společného souhlasu ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
11. Je nesporné, že žalobkyně je vlastnící pozemků parc. č. X a X v k. ú. X. Krajský soud dospěl na rozdíl od žalovaného k závěru, že uvedené pozemky, shodně jako pozemek parc. č. X je nutné považovat za pozemky sousední, potažmo, že z okolností zjištěných žalovaným a známých mu dlouhodobě z jeho úřední činnosti jednoznačně vyplývá, že potenciálně může dojít ve vztahu k těmto pozemkům k dotčení vlastnického práva

žalobkyně, resp., ve fázi „řízení“ o vydání společného územního souhlasu a souhlasu s provedením stavby jej nelze a priori vyloučit.

12. K nárokům na posouzení *potenciálního* dotčení vlastnických práv k sousedním pozemkům uvádí doktrinální literatura: „*U sousedů lze připustit dotčenost nejrůznějšího druhu, které mnohdy najdou odraz i v tzv. občanskoprávních námitkách, jako jsou námitky zastínění, narušení soukromí, hluku, prachu a dalších imisí. Tyto námitky je stavební úřad kompetentní posoudit a vypořádat, přičemž rozhodným vodítkem pro něj není splnění normových hodnot, ale posouzení poměrů v území a součtu jednotlivých negativních vlivů. Z těchto důvodů by měl také účastenství v územním řízení pojímat spíše šířeji s tím, že bližší posouzení možného dotčení práv k sousední nemovitosti může proběhnout již v samotném řízení.*“ (viz PRŮCHA, Petr. Stavební zákon: praktický komentář: podle stavu k 1. lednu 2017. Praha: Leges, 2017, komentář k § 85).
13. Podle rozsudků Nejvyšší správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013 - 25, či ze dne 11. 4. 2019, č. j. 4 As 17/2019 - 68, platí, že „*vymezení okruhu účastníků územního řízení (§ 85 stavebního zákona z roku 2006) vyžaduje s ohledem na konkrétní okolnosti případu komplexní posouzení situace v území a zohlednění nejrůznějších vlivů, neboť v úvahu přichází u vlastníků sousedních staveb a pozemků dotčení nejrůznějšího druhu.*“
14. Nejvyšší správní soud již ve vztahu k § 34 odst. 1 stavebního zákona z roku 1976 judikoval, že „*neurčitý právní pojem ‚přímo dotčen na vlastnickém právu‘ je nutno interpretovat vždy s ohledem na okolnosti spočívající v povaze umísťované stavby a jejích možných dopadech na okolí.*“ (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2008, č. j. 1 As 16/2008 - 48). Mimoto ve svém rozsudku ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008 - 68, vyložil, že „*podmínkou účastenství v řízení není vyhovění věcným námitkám uplatněným účastníkem. Pro úspěšnost námitky vztahující se k účastenství postačuje potence dotčení práva.*“
15. Obdobně Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 As 35/2016 - 38, či ze dne 11. 4. 2019, č. j. 4 As 17/2019 - 68, judikoval že „*pro naplnění definice účastenství postačuje pouhá možnost (zvýrazněno krajským soudem) přímého dotčení na právech nebo povinnostech rozhodnutím, které má být ve správním řízení vydáno. Tato možnost přitom musí být reálně myslitelná, nikoliv pouze hypotetická. Zároveň musí být splněna podmínka, že práva nebo povinnosti mohou být rozhodnutím dotčeny přímo, tedy bezprostředně. Je povinností správního orgánu v jednotlivých případech posoudit, kteří z vlastníků „sousedních“ pozemků a staveb na nich mohou být konkrétním rozhodnutím dotčeni přímo.*“ V návaznosti na to lze zmínit rozsudek ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 54/2011 - 91, v němž Nejvyšší správní soud dovodil, že je „*přímým dotčením nutno rozumět takovou možnou změnu poměrů v lokalitě vyvolanou zamýšlenou stavbou, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických či jiných relevantních práv těmi, kdo tato práva mají.*“
16. Uvedené závěry lze bez dalšího vztáhnout i na projednávanou věc.
17. Jak vyplývá z vyjádření žalovaného k žalobě a ze správního spisu, předmětem územního souhlasu byla mj. stavba dešťové kanalizace od pergoly vč. Vsaku. Žalovaný, ač si musel být s ohledem na dlouhodobé jednání žalobkyně před stavebním úřadem vědom, že žalobkyně se ve vztahu k předmětným stavbám cítí být dotčenou osobou, se blíže jejím postavením a potenciálním dotčením stavbami nezabýval.
18. Krajský soud přitom musí zdůraznit, že povaha zjednodušeného způsobu umístění stavby bez vedeného řízení zásadně předpokládá, že tento je možné užít v případě *bezkonfliktních*

záměrů, tedy tehdy, nelze-li předpokládat nesouhlas některé z byt' potenciálně dotčených osob (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 131/2019-64 ze dne 20. 6. 2019). Postup žalovaného je tedy vyloučen již z povahy věci za situace, kdy se vlastník sousedního pozemku domáhá svého účastenství, resp. sděluje dlouhodobě, že se cítí být osobou dotčenou na svých vlastnických právech, když není považován ani stavebníky ani správními orgány za dotčenou osobu, nadto, sdělí-li již na počátku celého procesu své věcné námitky k zamýšleným záměrům. Otázkou dotčení práv žalobkyně se však za této situace žalovaný zabývat měl a musel, neboť toto posouzení má vliv na to, zda součástí žádosti stavebníků o vydání společného územního souhlasu měl být také podle § 96a ve spojení s § 96 odst. 2 stavebního zákona; jak vyplývá ze shora citované judikatury, zejména z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 As 35/2016 – 38, či ze dne 11. 4. 2019, č. j. 4 As 17/2019 – 68, pro posouzení nutnosti souhlasů žalobkyně ve smyslu § 96 odst. 2 písm. d), § 96a odst. 5 a § 105 odst. 2 písm. f) stavebního zákona postačí pouhá *možnost* přímého dotčení práv žalobkyně. Stavebníci podle krajského soudu s ohledem na určitou možnost dotčení práv žalobkyně ohlášeným stavebním záměrem měli povinnost předložit souhlas žalobkyně s tímto záměrem; pokud jej nepředložili, bylo v projednávané věci povinností žalovaného ve smyslu § 96a odst. 5 stavebního zákona rozhodnout usnesením o provedení územního řízení, v rámci kterého by bylo možné, za plného respektování procesních práv žalobkyně, věcně vypořádat její námitky.

Závěr a náklady řízení

19. Krajský soud uzavírá, že shledal žalobu důvodnou z hlediska námitky týkající se dotčení práv žalobkyně a z toho vyplývajícího příp. účastenství v řízení. Postup žalovaného představuje takovou vadu řízení, která může mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Pro nadbytečnost se soud nezabýval dalšími žalobními námitkami.
20. Krajský soud na podkladě uvedených závěrů napadený společný územní souhlas, který je třeba ve smyslu závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2019, č. j. 1 As 436/2017-43, považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku dle § 78 odst. 5 s. ř. s.
21. O náhradě nákladů řízení mezi žalobkyní a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně byla v řízení úspěšná a vzniklo jí tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, které jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3 000 Kč. Soud tedy uložil žalovanému zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů řízení uvedenou částku. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. O náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 3. prosince 2020

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu